

участь не лише державні органи і структури, не тільки такі традиційні суб'єкти політичної діяльності, як політичні партії та рухи, але також усі інші інститути та організації громадянського суспільства, об'єднання громадян, соціальні, етнічні, конфесійні, професійні, територіальні групи і спільності, соціальні верстви і окремі громадяни.

Список використаних джерел:

1. Булавін Д. Г. Соціальна держава та державне управління як показники соціальної відповідальності влади. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2016. вип. 72. С. 36–45.

2. Клімушин П. С., Спасібов Д. В. Концепція сервісно орієнтованої держави в контексті модернізації публічного управління. Теорія та практика державного управління. 2017. № 2(57). URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/1/03.pdf>

3. Коженко Я. В. Концепции “сильного” и “сервисного” государства в контексте модернизации государственного управления в России: общее и отличное. Фундаментальные исследования. 2012. № 3. С. 744–748.

Григорій МОНАСТІРСЬКИЙ

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ

**ВИКЛИКИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ
COVID-2019 НА МУНІЦИПАЛЬНОМУ РІВНІ**

Пандемія COVID-19 позначилася на всіх сферах життєдіяльності людської цивілізації, проявила слабкі сторони механізму управління розвитком соціально-економічних систем всіх ієрархічних рівнів: глобального, національного, регіонального, муніципального, організаційного та особистісного. Особливо гостро вона торкнулася муніципального управління, оскільки саме на місцевому рівні формується середовище функціонування людини, яке в умовах пандемії вимушено одержало певні економічні та соціальні обмеження.

На муніципальному рівні в умовах пандемії COVID-19 в Україні діагностовано такі проблеми:

- 1) зростання випадків невиконання органами місцевого самоврядування рішень центральних органів влади щодо карантинних обмежень;
- 2) відсутність ефективної координації діяльності центральних, регіональних та місцевих органів влади щодо реалізації умов карантину;
- 3) неготовність комунального сектору охорони здоров'я до роботи в кризових ситуаціях;
- 4) невідпрацьованість дієвих механізмів підтримки підприємницького сектору на місцевому рівні;

5) труднощі в організації функціонування муніципального пасажирського транспорту з дотриманням карантинних вимог;

6) неможливість забезпечити систему контролю за дотриманням карантинних обмежень підприємствами, установами та окремими громадянами на місцевому рівні;

7) неготовність закладів освіти, зокрема шкіл, ефективно працювати в умовах дистанційного формату;

8) збої у функціонуванні системи електронного муніципалітету щодо надання членам громади муніципальних послуг за допомогою інтернет-платформ;

9) неможливість забезпечити ефективну діяльність представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування в умовах карантину;

10) посилення дефіциту місцевих бюджетів, внаслідок зменшення фіскальних надходжень;

11) неефективність застосування технологій антикризового управління в діяльності органів місцевого самоврядування;

12) відсутність результативної співпраці між органами місцевого самоврядування, підприємницьким сектором, громадськими організаціями, осередками політичних партій, релігійними організаціями та членами територіальної громади щодо вирішення проблем місцевого розвитку на основі консенсусу та партнерства в умовах пандемії;

13) непрофесіоналізм значної частини посадових осіб органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайних ситуацій;

14) низька громадсько-політична, економічна та соціальна активність членів територіальних громад.

Пандемія COVID-19 підкреслила крихкість та незлагодженість механізму публічного управління в Україні, що загрожує національній безпеці в політичному, економічному та соціальному вимірах. Уроки функціонування муніципального управління в цих умовах дозволяють сформулювати пропозиції, реалізація яких спроможна забезпечити його ефективність в загальній системі публічного управління в країні у разі виникнення в майбутньому надзвичайних ситуацій:

– імплементація технологій антикризового управління в діяльність органів місцевого самоврядування;

– визначення вимог щодо відповідальності органів місцевого самоврядування за неухильне дотримання рішень центральних та регіональних органів державної влади;

– створення резервних фондів забезпечення функціонування установ соціальної сфери, зокрема освіти, охорони здоров'я, муніципального транспорту та житлово-комунального господарства, в умовах надзвичайних ситуацій;

- розвиток громадсько-політичної, економічної та соціальної активності членів територіальних громад;
- забезпечення технологічної та функціональної спроможності електронного муніципалітету;
- підвищення професіоналізму посадових осіб органів місцевого самоврядування на основі опанування сучасними технологіями муніципального менеджменту.

«Пандемія COVID-19 стала великим шоком для світової та європейської економіки. Вперше світові економіки стикаються з економічною і фінансовою кризою, яка викликана не спотворенням ринкових механізмів, а прямим наслідком уповільнення економічного зростання, пов'язаного зі здоров'ям. Як наслідок цього нового феномена, на сьогоднішній день практично відсутня міжнародна координація, на відміну від подій кризи у 2008 року, яка тісно погодила фіскальну та політичну реакцію основних економічних гравців під керівництвом Сполучених Штатів і Європейського Союзу. Ця криза продемонструвала явну відсутність координуючої ролі основних гравців, і, як наслідок, спричинила повернення до безсистемних заходів національного реагування. Економічні наслідки такої відсутності координуючих заходів є серйозними і відчуються як через канали пропозиції, так і з боку попиту» [1].

В контексті подолання наслідків пандемії варто використати досвід зарубіжних країн. «COVID-19 є серйозною надзвичайною ситуацією в галузі охорони здоров'я, особливо для вже багатьох постраждалих громадян країн-членів ЄС. Як результат, Комісія ЄС взяла на себе координуючу роль з блокування та представила набір інструментів, призначених для пом'якшення соціально-економічного впливу спалаху COVID-19, орієнтованого на європейську скоординовану відповідь. Комісія буде використовувати всі наявні в її розпорядженні інструменти для пом'якшення наслідків пандемії, приділяючи увагу трьом основним областям: забезпечити необхідні поставки до систем охорони здоров'я Держав-членів ЄС шляхом збереження цілісності Єдиного Ринку та виробництва, розподілу ланцюгів вартості; підтримувати людей, щоб доходи та робочі місця не зазнавали непропорційного впливу та щоб уникнути постійних наслідків цієї кризи; підтримувати фірми та гарантувати, що ліквідність фінансового сектору ЄС зможе продовжувати підтримувати економіку; дозволити Державам-членам ЄС діяти рішуче та узгоджено, використовуючи повну гнучкість в рамках Пакту ЄС про державну допомогу, стабільність та зростання» [2].

Головний висновок, який повинна зробити людська цивілізація, аналізуючи уроки пандемії COVID-19: для ефективного подолання сучасних викликів необхідною є консолідація діяльності органів управління розвитком соціально-економічних систем всіх ієрархічних рівнів.

Список використаних джерел:

1. Огляд початкових механізмів економічного, національного і багатостороннього реагування на Covid-19. URL: <https://brdo.com.ua/analytics/oglyad-pochatkovyh-mehanizmv-ekonomichnogo-natsionalnogo-i-bagatostoronного-reaguvannya-na-covid-19/> (дата звернення 10.05.2021).

2. Communication from the commission to the European parliament, the European council, the council, the European central bank, the European investment bank and the Eurogroup. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-coordinated-economic-response-covid19-march-2020_en.pdf (дата звернення 10.05.2021).

Сергій НАДВИНИЧНИЙ

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ

**УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ В
УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН**

У глобальному економічному середовищі погляди на зміст і роль людських ресурсів зазнають постійної трансформації. Спрямування їх суспільного розвитку в умовах таких перетворень відбувається під впливом низки чинників, а заходи щодо управління розвитком людських ресурсів постають цілковито залежними від системи складових: глобальних проблем, загроз, викликів і тенденцій.

У сучасній вітчизняній науковій літературі основу таких досліджень у своїх працях заклали такі вчені як: Д. П. Богиня, О. Г. Білорус, В. М. Геєць, О. А. Грішнова, С. І. Дорогунцов, А. М. Колот, Е. М. Лібанова, Д. Г. Лук'яненко, С. В. Мочерний, А. С. Філіпенко та інші. Проте, сучасні об'єктивні умови людського існування спонукають до конкретизації та системного дослідження засад глобального управлінського впливу на розвиток людських ресурсів. Відтак, це зумовлює актуальність і науково-теоретичну значимість дослідження.

Під людськими ресурсами розуміють усю сукупність ресурсів, які представлені на ринку праці, включаючи і людський потенціал. Тому людські ресурси як сукупність людського капіталу, робочої сили, людського потенціалу, підприємницьких здібностей, постають людським фактором виробництва, поруч із речовинними факторами, до яких можна віднести ресурси землі, фінансового і виробничого капіталу» [1].

В останні роки термін «людські ресурси» почали використовувати на всіх рівнях управління, тим самим відзначаючи роль людини у господарських